



Handläggare: Sergio Leiva Sverker Henriksson
Telefon: 08-508 49 235 08-508 20 068

STADSDELSFÖRNYELSEN I VANTÖR 2004 Kompletteringar av handlingsprogram samt godkännande av aktuella projekt

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Vantörs stadsdelsnämnd godkänner kompletteringarna av handlingsprogram för stadsdelsförnyelsen i enlighet med detta tjänsteutlåtande.
2. Vantörs stadsdelsnämnd tilldelar 1.100 tkr för åren 2004-2005 till projektet Samverkan för trivsel och trygghet enligt bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande.
3. Vantörs stadsdelsnämnd tilldelar 320 tkr för 2004 till projektet Medborgardialog kring det gröna Vantör enligt bilaga 2 till detta tjänsteutlåtande.
4. Vantörs stadsdelsnämnd tilldelar 500 tkr för 2004 till projektet Upprustning av parker och grönområden enligt bilaga 3 till detta tjänsteutlåtande.
5. Vantörs stadsdelsnämnd tilldelar 120 tkr för 2004 till projektet Utveckling av demokratiarbetet och ökat valdeltagande enligt bilaga 4 till detta tjänsteutlåtande.
6. Vantörs stadsdelsnämnd tilldelar 750 tkr för åren 2004-2006 till projektet Utveckling av det lokala näringslivsarbetet enligt bilaga 5 till detta tjänsteutlåtande.

Monika Viklander
Stadsdelsdirektör

SAMMANFATTNING

I ärendet redovisas kompletteringar av nämndens handlingsprogram för arbetet med stadsdelsförnyelsen. Ärendet innefattar även en genomgång av samtliga planerade projekt och projektbeskrivningar för fem aktuella projekt. Kostnaderna för dessa fem projekt uppgår totalt till cirka 2,8 mnkr för åren 2004-2006.

ÄRENDETS BEREDNING

Detta tjänsteutlåtande är utarbetat inom strategi- och planeringsavdelningen i samarbete med övriga verksamheter.

Inriktningen på ärendet har diskuterats på nämndens planeringsdag i januari 2004. Ärendet har också behandlats på förvaltningsgruppens sammanträde den 18 mars.

Vidare har förvaltningen i februari 2004 bjudit in till ett öppet möte om arbetet med stadsdelsförnyelsen tillsammans med Svenska Bostäder och Familjebostäder. Till mötet kom dock endast ett fåtal medborgare och diskussionerna kom främst att handla om hur kommunikationen kring stadsdelförnyelsen kan utvecklas.

BAKGRUND

Centrala riktlinjer för stadsdelsförnyelsen

Kommunfullmäktige beslutade i september 2003 att anta riktlinjer för stadsdelsförnyelsen (bilaga 6). I riktlinjerna anges att de övergripande målen med satsningen är ökad tillväxt, minskade skillnader mellan olika delar av staden samt utveckling av metoder för att bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer. Dessutom fastställs ett antal processmål och kriterier för arbetet.

Samtliga åtgärder inom stadsdelsförnyelsen ska enligt riktlinjerna syfta till positiva förändringar som på sikt sänker stadens kostnader eller minskar ökade kostnader. Insatserna kan avse både sociala och fysiska utvecklingsbehov och ska vara av engångskaraktär.

De stadsdelsnämnder som berörs av stadsdelsförnyelsen ska ta fram en framtidsvision och upprätta handlingsprogram med lokala mål och med en redovisning av samtliga åtgärder som vidtas inom stadsdelsområdet. Stadsdelsnämnderna ska även upprätta en plan för regelbundna kommunikationsinsatser gentemot medborgarna.

Fullmäktiges beslut innebär att Vantörs stadsdelsnämnd har tilldelats ett planeringsutrymme för projekt inom stadsdelsförnyelsen motsvarande 36,4 mnkr för åren 2003-2006.

Arbetet med stadsdelsförnyelsen i Vantör

Arbetet med stadsdelsförnyelsen inleddes i Vantör under våren 2003 i samband med att förslaget till riktlinjer remissbehandlades. Under 2003 anordnades ett antal öppna möten med allmänheten i syfte att diskutera inriktningen på stadsdelsförnyelsen i området. Inför arbetet med årets verksamhetsplan behandlades stadsdelsförnyelsen även på nämndens planeringsdagar i september 2003.

Verksamhetsplanen för 2004 innehåller en vision för Vantör och ett handlingsprogram för stadsdelsförnyelsen med ett antal prioriterade områden. Därutöver listas ett 20-tal planerade projekt till en uppskattad kostnad på totalt 12 mnkr. Prioriteringarna i handlingsprogrammet grundas på medborgarnas synpunkter och önskemål om förbättringar i området och på erfarenheterna från ytterstads- och storstadssatsningen. De prioriterade områdena stämmer också väl överens med nämndens övriga mål och åtaganden för året och med inriktningarna i nämndens 20-punktsprogram.

I detta ärende kompletteras denna handlingsplan med en beskrivning av den lokala organisationen och av det planerade kommunikationsarbetet. I ärendet redovisas även de projekt som i skrivande stund är aktuella och de mål som styr arbetet inom respektive område. Förvaltningen lämnar också en kort kommentar till övriga planerade projekt. Projekten har i enstaka fall givits ett nytt namn jämfört med verksamhetsplanen för att bättre motsvara innehållet.

Förvaltningen avser att återkomma med ytterligare projekt i samband med 2004 års tertialrapporter. Vid dessa tillfällen kommer det också att göras en uppföljning av nämndens och övriga lokala aktörers arbete med stadsdelsförnyelsen i Vantör.

Uppdrag från nämnden

Nämnden har i flera olika sammanhang givit förvaltningen i uppdrag att utreda möjliga satsningar inom ramen för stadsdelsförnyelsen. Nämnden har i september 2003 givit förvaltningen i uppdrag att bereda fem skrivelser från (m), (kd) och (fp) med ett antal förslag till inriktning på arbetet med stadsdelsförnyelsen. Dessa skrivelser besvarades i samband med beslut om verksamhetsplanen för 2004 (031106 § 210)

I samband med beslut om demokratiplanen har förvaltningens givits i uppdrag att i ärendet om stadsdelsförnyelse ”återkomma med förslag på resurstilldelning för att implementera demokratiplanen” (031218 § 233). Förvaltningen har även givits i uppdrag att undersöka om medel från stadsdelsförnyelse kan användas i olika former av projekt för ”skoltrötta” mm (040129 § 13). Slutligen har nämnden uppdragit åt förvaltningen att återkomma ”i ärendet om stadsdelsförnyelsen med ett förslag till vänverksamhet för barn och ungdomar i Vantör” (040219 § 43).

LOKAL ORGANISATION

Nämnd

Nämnden fattar årligen i verksamhetsplanen beslut om en vision och ett handlingsprogram. Nämnden godkänner enskilda projekt och fattar beslut om tilldelning av medel. Under året kan nämnden i samband med tertialrapporter besluta om eventuella nya projekt som inte ingår i handlingsprogrammet.

Styrgrupp

Styrgruppen består av förvaltningsledningen med huvudsamordnaren som adjungerad. Styrgruppen för övergripande diskussioner och bedömer fortlöpande enskilda projekt utifrån handlingsprogram samt centrala och lokala anvisningar. Styrgruppen godkänner samordnarnas förslag till handlingsprogram, lokal organisation mm.

Verksamheter

Verksamheterna kommer med idéer och förslag med utgångspunkt från en dialog med boende och verksamma och formulerar underlag till projektbeskrivningar. Verksamheterna ansvarar för projektens genomförande och budget, dokumentation och utvärdering samt för att goda erfarenheter från projektet överförs till den ordinarie verksamheten.

Samordnare (1,5 heltidstjänst)

Samordnarna är förvaltningens sakkunniga och representanter gentemot medborgarna, övriga berörda lokala aktörer samt gentemot den centrala organisationen. Samordnarna tar i samråd med verksamheterna fram underlag till styrgruppen när det gäller den långsiktiga planeringen och utvärderingen. De har också till uppgift att vara en drivkraft för stadsdelsförnyelsen i Vantör.

På projektnivå utgör samordnarna ett konsultativt stöd till verksamheterna framför allt under idéstadiet och samordnarna utarbetar projektbeskrivningar utifrån verksamheternas underlag. Samordnarna prövar projekten utifrån styrdokument, egna kunskaper och erfarenheter när det gäller övriga förvaltningars arbete och kommunstyrelsens tidigare bedömningar. Samordnarna kan vid behov vara projektledare för enskilda projekt.

KOMMUNIKATIONSPLAN

Förvaltningen avser inte upprätta ett särskilt plandokument för kommunikationsinsatser kring stadsdelsförnyelsen, utan ansluter till de mål och arbetssätt för ökad dialog och delaktighet som anges i Vantörs demokratiplan och informationsplattform. Det innebär att information och dialog med medborgarna i första hand kommer att ske genom befintliga mötesformer och informationskanaler, som exempelvis nämndens sammanträden, webbplatsen och månadsannonserna. Därmed blir det tydligt för allmänheten att stadsdelsförnyelsen är en del av nämndens samlade utvecklingsarbete. Kommunikation om stadsdelsförnyelsen kommer också att ske inom de nya forum som presenteras i demokratiplanen, som exempelvis stadsdelskonferens och medborgarförslag.

Förvaltningen vill i detta sammanhang även lyfta fram att det finns krav på att varje projekt ska innefatta en dialog med dem som berörs av insatsen. Här ser förvaltningen möjligheter att föra en dialog om stadsdelsförnyelsen och tänkbara projekt med grupper som normalt inte deltar på nämndens sammanträden eller på andra öppna möten. Inför

planeringen för 2005 kommer förvaltningen även att pröva olika former av framtidsarbete med boende och lokala aktörer, med utgångspunkt i de erfarenheter som gjorts inom storstadssatsningen.

PRIORITERADE OMRÅDEN OCH PROJEKT

Trivsel och trygghet

I nämndens verksamhetsplan för 2004 anges att nämnden ska verka för att boende och besökare uppfattar den yttre miljön i Vantör som trygg och välskött. Inriktningen är att ha ett nära samarbete med förvaltningar, fastighetsägare och medborgare i frågor som rör trygghet och trivsel.

Området trygghet och trivsel ansluter vidare till målsättningarna för det lokala brottsförebyggande arbetet. I verksamhetsplanen för Vantörs lokala BRÅ anges att detta arbete fokuseras på breddad samverkan, renhållning, vuxenvandringar och aktiva föräldrar. Vidare ansluter detta område inom stadsdelsförnyelsen till nämndens drogförebyggande handlingsprogram och 20-punktsprogram.

Aktuella projekt

Samverkan för trivsel och trygghet

I detta ärende föreslås en satsning på utökad samverkan för trivsel och trygghet i Vantör för perioden 2004-2005 till en kostnad av 1.100 tkr (bilaga 1). Målet är att upprätta ett närmare samarbete med lokala aktörer och med allmänheten i dessa frågor.

Planerade projekt 2004

Upprustning av Rågdalens parklek

Denna upprustning bör samordnas med gatu- och fastighetskontorets planering för hela södra Rågsved, eftersom det finns planer på att omdisponera parkytorna för att göra Rågdalen till så kallad stadsdelspark. Gatu- och fastighetsnämnden fattade i mars 2004 ett inriktningsbeslut för denna planering och förvaltningen verkar för att området närmast Rågdalen detaljstuderas snarast möjligt.

Upprustning av förskolegårdar

Förvaltningen har tillsammans med gatu- och fastighetskontoret inlett en inventering av områdets förskolegårdar. Förvaltningen planerar att redovisa ett projektförslag i samband med tertiärrapport 1.

Våldsförebyggande och trygghetsskapande barn- och ungdomsarbete

Förvaltningen avser att återkomma med förslag till olika delprojekt inom detta område, såsom förebyggande insatser för barn i riskzonen, föräldramottagning och brottsförebyggande arbete med unga lagöverträdare.

Utredningsuppdrag

Förvaltningen har påbörjat diskussioner om ett möjligt projekt inom stadsdelsförnyelsen avseende en vänverksamhet för ökad integration bland barn och ungdomar. Det finns däremot inte ett färdigt förslag att presentera i samband med detta ärende och förvaltningen återkommer till nämnden i frågan under året.

Miljö och Agenda 21

I verksamhetsplanen fastställs att nämnden ska verka för ett ökat engagemang hos medborgarna i arbetet med att utveckla Vantör till en ekologiskt hållbar stadsdel. Detta arbete inriktas mot att stärka bostadsnära grönområden och känsliga naturmiljöer i området, i enlighet med nämndens 20-punktsprogram. Insatserna inom detta område av stadsdelsförnyelsen har därmed stora beröringspunkter med flera av stadens övergripande program, såsom Vision för Söderort, miljöprogrammet och förslaget till parkprogram.

Det finns inom vissa av projekten starka kopplingar till arbetet för ökad trivsel och trygghet samt till det prioriterade området Lokal utveckling och samverkan.

Aktuella projekt

Medborgardialog kring det gröna Vantör

I detta ärende förslås en satsning på fördjupad dialog kring Vantörs grönområden under 2004 till en kostnad av 320 tkr (bilaga 2). Målet med projektet är i första hand att öka kunskapen om hur boende använder och värderar sina parker och naturområdena.

Upprustning av parker och grönområden

Vidare föreslås en genomgripande upprustning av vissa gångstråk i Vantörs parker och grönområden under 2004 till en kostnad av 500 tkr (bilaga 3). Målet är att förbättra kvaliteten på dessa gångstråk och öka trygghet och trivsel.

Planerade projekt

Ekopark Syd och Magelungen

Nämnden har på sitt sammanträde den 3 mars beslutat att tillsammans med Farsta stadsdelsnämnd ansöka om medel ur miljömiljarden för ett projektarbete med Ekopark Syd och Magelungen. Projektförslaget behandlas av kommunstyrelsen i september och arbetet kan inledas under hösten om medel beviljas.

Högdalstopparna

Kommunfullmäktige kommer under våren sannolikt att fatta beslut om att en arbetsgrupp ska tillsättas med uppgift att ta fram utvecklingsförslag för området. Det finns dessutom sedan några månader ett konkret samarbete mellan berörda förvaltningar. Det kan enligt förvaltningens bedömning bli aktuellt med konkreta insatser inom stadsdelsförnyelsen efter det att utredningen tagit fram ett förslag.

Lokal utveckling och samverkan

Nämnden har inte i verksamhetsplanen satt upp mål som direkt överstämmer med detta område av stadsdelsförnyelsen. Däremot finns det flera beröringspunkter med nämndens målsättningar inom den prioriterade inriktningen att bygga bostäder och utveckla Stockholm. Vidare finns det inom området starka kopplingar till de långsiktiga intentionerna i Vision för Söderort.

Planerade projekt

Samverkan kring långsiktiga utvecklingsfrågor med aktörer på lokal och central nivå
Samverkan kring utvecklingsfrågor pågår inom flera delar av nämndens verksamheter och detta arbete föreslås i nuläget inte som särskilt projekt. Det finns kopplingar till samordningen av stadsdelsförnyelsen som helhet och till projekten som rör utveckling av det lokala näringslivs- och demokratiarbetet som redovisas nedan (bilaga 4 och 5).

Söderortsvisionen

Ansvarsfördelningen för och styrningen av stadens arbete med Vision för Söderort är för närvarande oklar. När formerna för arbetet är mer klarlagda kan förvaltningen komma att initiera särskilda utvecklingsprojekt.

Sammanknutet Vantör

Ett arbete för att minska barriärerna mellan Vantörs stadsdelar pågår inom den fysiska planeringen. Möjligheten att initiera särskilda projekt för ett sammanknutet Vantör kommer att studeras vidare i samråd med framför allt gatu- och fastighetskontoret.

Avveckling av Snösätragränd

Förvaltningen är delaktig i de utredningar som pågår för Hanvedenkilen och Rågsveds friområde. Frågan om avveckling av verksamheterna vid Snösätragränd ingår också som en del i nämndens projektförslag för Ekopark Syd och Magelungen (se ovan).

Folkhälsoarbete

Förvaltningen har haft kontakter med landstinget kring folkhälsoarbete. Ett särskilt projekt inom stadsdelsförnyelsen kan bli aktuellt i samband med att man gemensamt utarbetar en handlingsplan för Vantör med lokala folkhälsomål och strategier för att förbättra invånarnas hälsa.

Demokrati och delaktighet

Nämnden har i verksamhetsplanen för 2004 åtagit sig att öka medborgarnas möjligheter till insyn och deltagande i de demokratiska beslutsprocesserna samt att arbeta för att främja dialogen mellan medborgare, politiker och tjänstemän. Dessa mål ingår i nämndens demokratiplan, där det även anges att målet är att på sikt höja valdeltagandet. Denna inriktning stämmer med målsättningarna i 20-punktsprogrammet.

Aktuella projekt

Ungdomsinflytande

Nämnden beslutade i december att tilldela 450 tkr till projektet Ökat ungdomsinflytande i Vantör för åren 2004-2005 (031218 § 234). Målet med projektet är bland annat att öka ungdomarnas engagemang för och möjligheter att delta i samhällsplaneringen.

Utveckling av demokratiarbetet och ökat valdeltagande

Nämnden har som berörts ovan uppdragit åt förvaltningen att återkomma med förslag till resurstilldelning för att implementera demokratiplanen. I detta ärende föreslås en satsning på det lokala demokratiarbetet under 2004 till en kostnad av 120 tkr (bilaga 4). Målen med projektet ansluter till demokratiplanen och syftet är att utveckla effektiva arbetsmetoder för det lokala demokratiarbetet.

Planerade projekt

Information om stadsdelsförnyelsen och marknadsföring av Vantör

Stadsdelsförnyelsen ska som framgår ovan kommuniceras i enlighet med de mål och metoder fastställt i nämndens demokratiplan och informationsplattform. En särskild satsning på information och marknadsföring i samverkan med övriga aktörer som deltar i satsningen kan dock komma att bli aktuell under året.

Arbetsmarknad och näringsliv

Nämnden har för 2004 åtagit sig att vidareutveckla arbetet med att bygga upp ett nätverk av arbetsgivare med rekryteringsbehov. Målet med arbetet är utvecklad samverkan med det lokala näringslivet i syfte att främja sysselsättningen. Nämndens arbete inriktas även mot att ge den enskilde stöd för att bryta utanförskap och bidragsberoende. Inom detta område har olika metoder utvecklats bland annat inom storstadssatsningen.

Aktuella projekt

Utveckling av det lokala näringslivsarbetet

I detta ärende föreslås en satsning på det lokala näringslivsarbetet för perioden 2004-2006 till en kostnad av 750 tkr (bilaga 5). Målen är att skapa förutsättningar för fungerande lokala nätverk och att fler arbetsplatser ska etableras i Vantör.

Planerade projekt

Skapa resultat Junior, filmprojekt riktat till unga arbetslösa

Det pågår en planering för arbetsmarknadsprojekt för unga arbetslösa eller ungdomar som riskerar att bli arbetslösa. Avsikten är att olika delprojekt ska riktas till olika åldersgrupper och att projekten ska på bygga den modell som utarbetats inom filmprojektet Skapa Resultat.

Yrkesutbildning vuxna

Förvaltningen diskuterar möjliga arbetsmarknadsprojekt med yrkesutbildning för vuxna och avser återkomma under året.

Utredningsuppdrag

Förvaltningen utreder om det är möjligt att initiera projekt inom stadsdelsförnyelsen för "skoltrötta" elever, exempelvis genom att varva praktik med inläring för elever som riskerar att bli arbetslösa. Förvaltningen återkommer till nämnden i frågan under 2004.

Föreningsliv och kultur

I 2004 års verksamhetsplan anges att nämnden åtar sig att utveckla samverkan med kultur- och föreningslivet bland annat i syfte att främja inflytande, integration och mångfald i Vantör. Ett arbete för utökad samverkan med föreningslivet är också upptaget som ett särskilt utvecklingsområde i demokratiplanen för Vantör. Denna inriktning överensstämmer med intentionerna i 20-punktsprogrammet. Detta prioriterade område har således flera beröringspunkter med arbetet för att öka demokrati och delaktighet som berörts ovan.

Planerade projekt

Upprustning skolbibliotek

Förvaltningen avser att genomföra en översyn av skolbiblioteken under mars månad och återkommer därefter med ett förslag till prioriteringar av insatser.

Föreningsinitierade projekt

Det finns för närvarande vissa oklarheter kring hur de lokala föreningarna ska kunna initiera och/eller driva projekt. Förvaltningen har dock haft en inledande dialog med ett antal föreningar om olika projektidéer.

Filmfestival 2005, gemensam happening i Vantör

Förvaltningen har inlett diskussioner med kulturförvaltningen, Svea Sträng/Ung utan Pung och andra föreningar om en gemensam happening under 2005. Idén om en filmfestival bygger på att man då bland annat visar de filmer som produceras inom de planerade arbetsmarknadsprojekten. Förvaltningen diskuterar för närvarande att projektet kan utökas med musik, teater etc så att festivalen kan bli en manifestation av skaparkraft i Vantör.

Stadsvandringar i kulturhistorisk miljö

Förvaltningen har varit i kontakt med stadsmuseet som ställer sig positivt till ett samarbete kring Vantörs kulturhistoria. Förvaltningen har för avsikt att redovisa ett projektförslag under året.

STADSELSFÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

De fem projekt som är aktuella för beslut i samband med detta ärende motsvarar en kostnad på totalt cirka 2,8 mnkr. Två av projektet sträcker sig över flera år och 2004 års kostnader för de föreslagna projekten uppgår till cirka 1,5 mnkr.

Ytterligare projekt kommer som nämnts ovan att redovisas i samband med tertialrapport 1 och 2. I samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelse kommer arbetet med stadsdelsförnyelsen även att följas upp i enlighet med den uppställning som redovisas i detta ärende. Av de bilagda projektbeskrivningarna framgår hur uppföljning och utvärdering ska ske inom respektive projekt. Där kommenteras också hur goda erfarenheter från projekten ska kunna föras över till den ordinarie verksamheten.

En inriktning för förvaltningens arbete under 2004 är att utveckla samverkansformer med boende och verksamma i Vantör samt facknämnder och bolag när det gäller stadsdelsförnyelsen. Flera av de nu aktuella projekten kan också karaktäriseras som en satsning på dialog med boende och verksamma och närmare samarbete med övriga aktörer. Förvaltningen gör bedömningen att det inom dessa processer kommer att uppstå många lokala initiativ och idéer som kan resultera i projekt under 2005 och 2006.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner de redovisade kompletteringarna av handlingsprogrammet och de fem projekt som föreslås i detta ärende.

Nedanstående projektbeskrivningar (bilagorna 1-6) biläggs inte ärendet "Underlag till planering för år 2006 och inriktning för 2007 och 2008".

BILAGOR

1. Projekt Samverkan för trivsel och trygghet
2. Projekt Medborgardialog kring det gröna Vantör
3. Projekt Upprustning av parker och grönområden
4. Projekt Utveckling av demokratiarbetet och ökat valdeltagande
5. Projekt Utveckling av det lokala näringslivet
6. Kommunfullmäktiges riktlinjer för stadsdelsförnyelse